

SKOV & LANDSKAB

Aktuelle insekticider m.m. Nyt om bekæmpelsesmidler

Niclas Scott Bentsen

Skov & Landskab, Vejle

Insektmidler

Aktivstof	Middel	Nyt
Alpha-cypermethrin	Fastac 50	Godkendelse udløb 1. juli 2007 Under revurdering
Cypermethrin	IT-Cypermethrin m.m.	Afmeldt pga. manglende dokumentation. Restlagre må anvendes.
Esfenvalerat	Sumi-Alpha	Intet nyt
Lambda-cyhalothrin	Karate	Intet nyt
<i>B. thuringiensis</i>	Dipel ES	Biobit markedsføres ikke længere

Nyt:

Insektsæber, Off-label godkendte til bekæmpelse af almindelig ædelgranlus i nordmannsgran.

To produkter: Tanaco Koncentreret Insektsæbe og Duxon Insektsæbe Koncentrat

Aktivstof: Kaliumoleat

Midler mod mider, svamp og pattedyr

Aktivstof	Middel	Nyt
Svovl	Kumulus S	Godkendelse fornyet 26. jan 2007 Skærpede krav til værnemidler
Bromadiolon	Brota m.m.	Intet nyt
Blodmel	Gyllebo Plantebesk.	Godkendelse udløber 11. nov. Ansøgt om fornyet godkendelse
Planteolier	Mota FL	Ikke optaget på EU's Bilag I. Anvendelsesforbud fra 23. dec. 2008
Thiram	Lentacol og Arcotal	Stadig under revurdering Registrering af Arcotal trukket pr 31. juli 2008.
<i>P. gigantea</i>	Rotstop WP	Intet nyt
Urea	Urea 46	Intet nyt

Værnemidler ved anvendelse af svovl

Ny fareidentifikation:

Lokalirritereinde, Xi

Miljøfarlig, N

Kan give overfølsomhed ved kontakt med huden (R43)

Skadelig for organismer, der lever i vand, kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet (R52/53)

Udover handsker og gummistøvler skal anvendes:

	Før	Nu
Ved:		
Opblanding	<ul style="list-style-type: none"> •Intet	<ul style="list-style-type: none"> •Forklæde •Halvmaske med A2P2 filter
Udbringning m. tågesprøjte	<ul style="list-style-type: none"> •Beskyttelsesdragt med hætte •Halvmaske med P2 filter	<ul style="list-style-type: none"> •Beskyttelsesdragt med hætte •Beskyttelsesbriller •Halvmaske med P2 filter

Vækstregulering

Aktivstof

Ethephon

NAA

Middel

Cerone

Pomoxon

Nyt

Markedsføres ikke længere

Under revurdering
Ventes afgjort meget snart

Hvad kan bruges mod hvem?

	Fastac 50	Dipel ES	Tanaco, Duxon	Sumi- Alpha EW	Karate 2,5 WG	Kumululus S	Rotstop WP	Gyllebo Plantebes.	Mota FL	Lentacol Universal
Alm. ædelgranlus	Green	Grey	Green	Red	Green	Grey	Grey	Grey	Grey	Grey
Stor nåletræ snudebille	Green	Grey	Grey	Green	Green	Grey	Grey	Grey	Grey	Grey
Ædelgran nålevikler	Green	Green	Grey	Red	Green	Grey	Grey	Grey	Grey	Grey
Galmider	Grey	Grey	Grey	Grey	Grey	Green	Grey	Grey	Grey	Grey
Hjortevildt	Grey	Grey	Grey	Grey	Grey	Grey	Grey	Green	Green	Green
Markmus, rødmus	Grey	Grey	Grey	Grey	Grey	Grey	Grey	Green	Green	Red
Rod- fordærver	Grey	Grey	Grey	Grey	Grey	Grey	Green	Grey	Grey	Grey

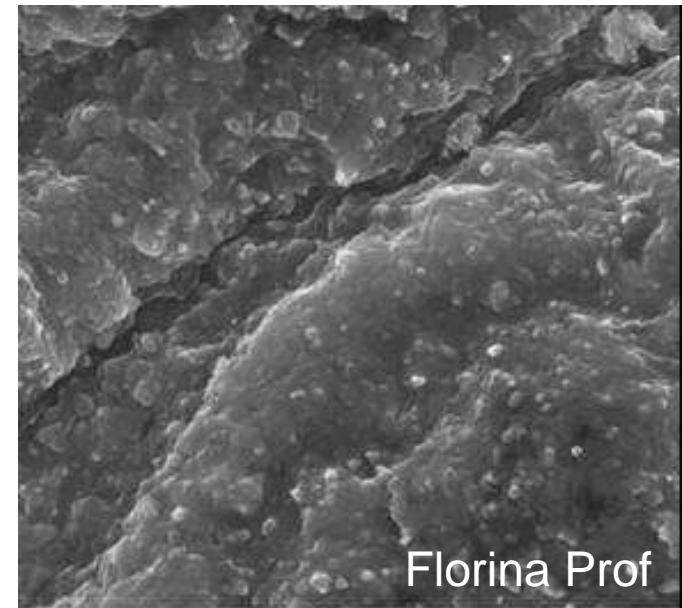
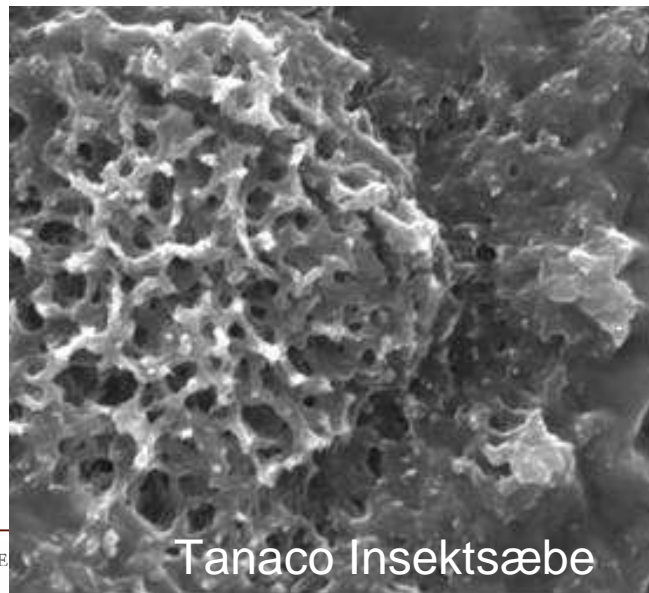
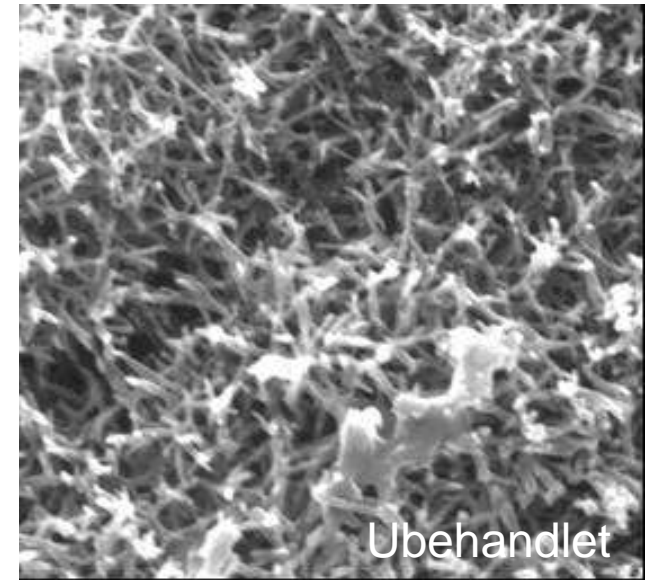
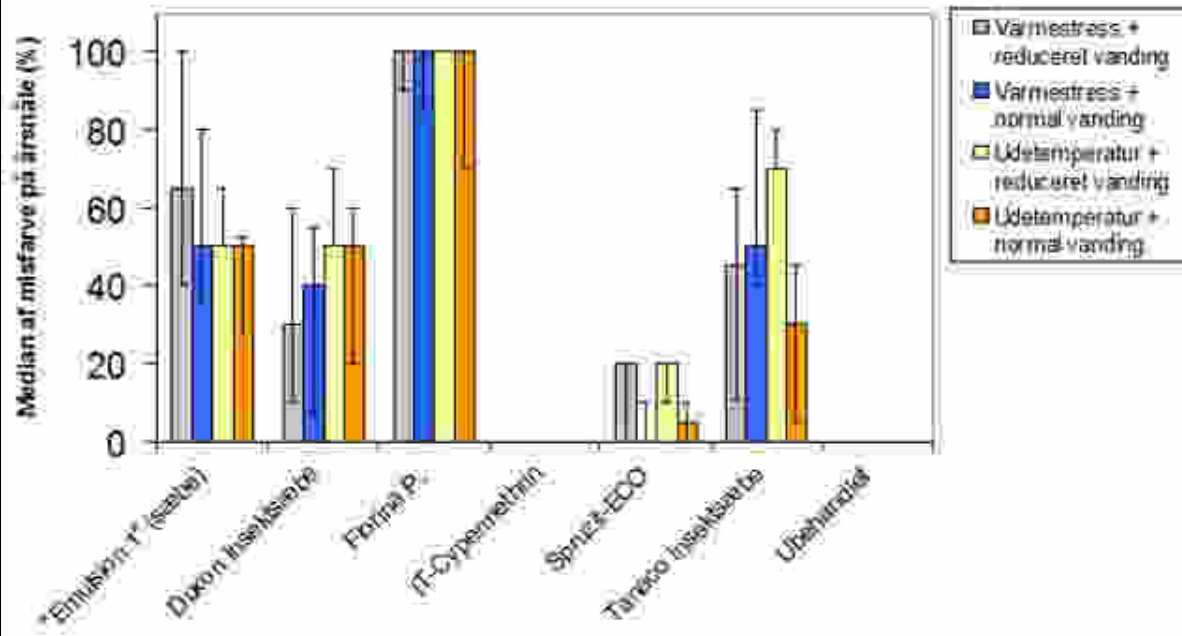

Skader efter anvendelse af insektsæbe og olieprodukter

- Udbredte skader blev observeret i 2003.
- Skaderne var kendetegnet ved at
  - De opstod i august, altså lang tid efter sprøjtning
  - De primært forekom på unge nåle (1. års)
- Sæsonen 2003 var kendetegnet ved
  - Meget tørt forår, 1/3 af normal nedbør
  - Mange soltimer, 40% mere end normalt
  - Meget varmt i juli
- Skadeårsag
  - Beskadigelse af vokslag på nålene gjorde træerne mere udsatte for usædvanlige klimatiske forhold.
  - Produkter baseret på olie gav de værste skader

Ændringer i vokslag på nåles underside.

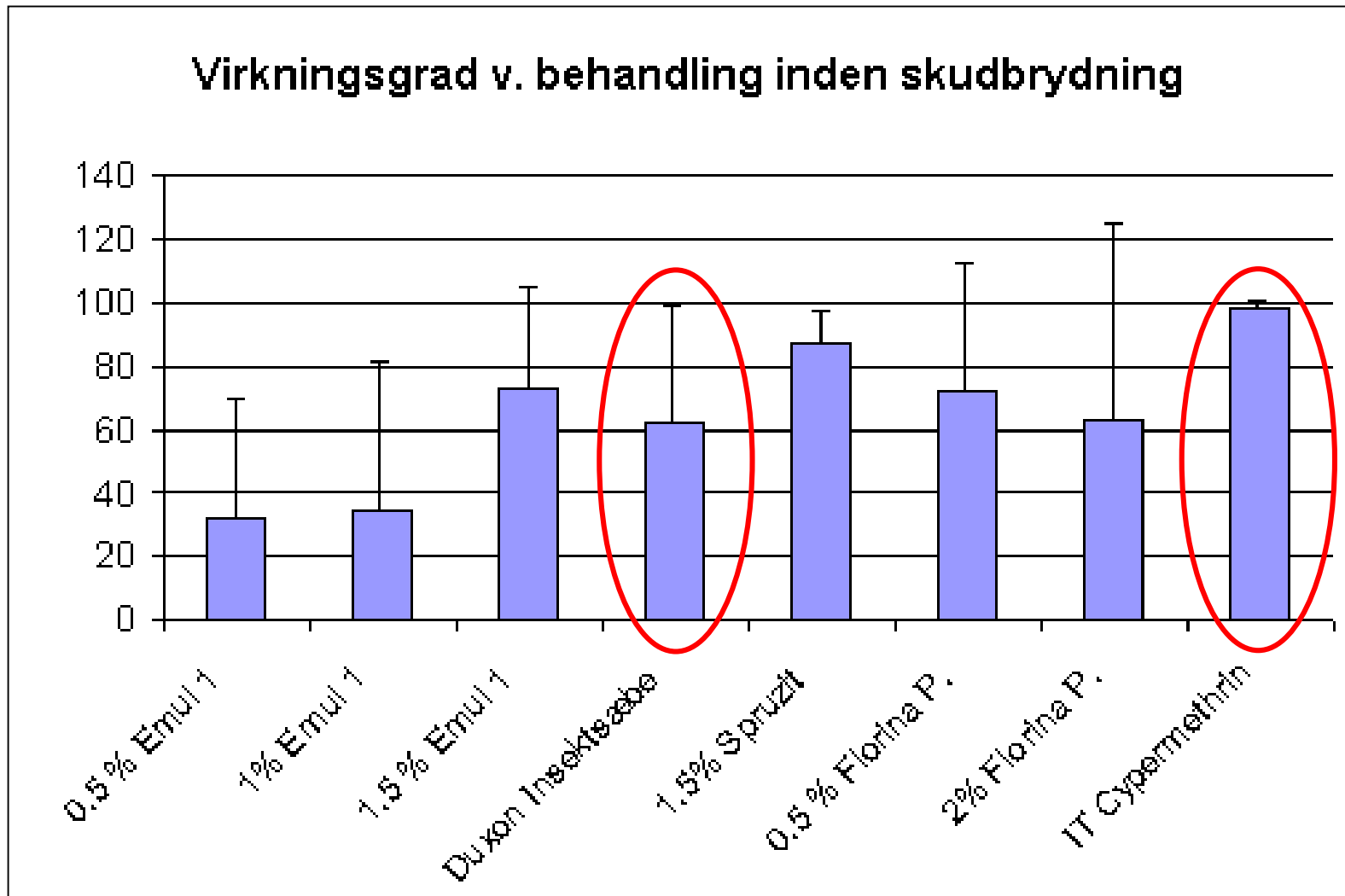

Lisborg T, Ravn HP, 2005: Dokumentation af effekten af alternative bekæmpelsesmidler på alm. ædelgranlus og nordmannsgran.

Virker det?

Retningslinier for anvendelse af insektsæbe

- Sprøjt ikke i solskin og varmt vejr
- Sprøjt før udspring eller efter afhærdning
- Anvend rigeligt med vand

Nyt fra EU

- Vurdering af en lang række planteudtræk er afsluttet i 2007
- Ikke optaget på Bilag I:
  - Citrusolie
  - Guajaktræolie (Mota FL)
  - Citrongræsolie (Mota FL)
  - Olivenolie
  - Appelsinolie
  - Hvidløgsolie
  - Pinusolie
  - Ylang-Ylangolie (Mota FL)
  - Paraffinolie (Florina Prof)

Andre som er røget ud:

Diuron (Karmex anvendelsesforbud 13. dec. 2008)

- Optaget på Bilag I bl.a.:
  - Glufosinat (Basta)
  - Prosulfocarp (Boxer EC)

Revision af Direktiv 91/414

- Faste kriterier
  - Indførelse af faste kriterier for vurdering f.eks. toksicitet, carcinogenitet, bioakkumulering m.m. i stedet for som nu, hvor vurderingen tager udgangspunkt i tiltænkt anvendelse.
  - Antallet af godkendte midler vil falde med 10 % (EU vurdering) til 25 % (ECPA vurdering), primært insekticider.
- Zoneregistrering
  - EU foreslås inddelt i 3 zoner
    - Sydlig, central og nordlig (DK, SE, FI, Baltikum)
    - Danmark råder i dag over 10-30% af midlerne i den centrale zone
    - Og 30-50 % af midlerne i den nordlige
  - Danske producenter vil få adgang til flere midler, men flest hvis vi kommer til at tilhøre den centrale zone.

Forbudte midler

- **§ 47.** Bekæmpelsesmidler, der indeholder et eller flere af de aktivstoffer, som er anført på og bilag 9 (*liste over forbudte stoffer*) om plantebeskyttelsesmidler i denne bekendtgørelse, må ikke besiddes.
- *Stk. 2.* Hvis der i en bekendtgørelse, som ændrer lovens bilag 9 om plantebeskyttelsesmidler i denne bekendtgørelse, er fastsat en sidste lovlig anvendelsesdag for et middel, gælder besiddelsesforbudet for midlet først 3 måneder efter denne dato.
- Deltidslandmand med 10 ha jord stillet overfor bødeforlæg på 16.000 kr. for opbevaring af forbudte midler.
- Midler, der er kommet på forbudslisten de seneste år:
  - Simazin - anvendelsesforbud 11-09-05
  - Diuron - anvendelsesforbud 13-12-08
  - Mota (3 ud af 4 indholdsstoffer) - anvendelsesforbud 23-12-08
  - Haloxypop (Gallant) - anvendelsesforbud 31-12-03
  - Amitraz (Mitac 20) - anvendelsesforbud 12-08-04
- Listen opdateres løbende. Check selv på www.middeldatabasen.dk

SKOV & LANDSKAB

TOPPS

Miljøstyrelsens regler
om fylde- vaske
pladser igen –
igen – igen.

Endnu engang
forventes de i
løbet af i år

Læs mere på
www.topps-life.org

TOPPS

Undgå punktkilder - beskyt vandmiljøet

Hvordan gør du? 😊 = god praksis

Sæt kryds

- Fortynder altid den sidste rest sprøjtevæske 😊
- Udsprøjter den fortyndede sprøjterest i afgrøden 😊
- Fortynder restsprøjtevæske med to eller tre hold skyllevand 😊
- Tømmer aldrig en ufortyndet eller fortyndet sprøjterest ud på grusbelagt areal 😊
- Rengør sprøjten indvendigt ude i marken 😊
- Rengør sprøjten udvendigt ude i marken 😊
- Rengør sprøjten på plads med opsamling af vaskevand 😊
- Rengør aldrig sprøjten på grus eller plads med afløb til dræn/kloak 😊
- Fylder kemi i sprøjten på plads med opsamling af spild eller i marken 😊
- Fylder aldrig sprøjten på grus eller hvor der er afløb til dræn eller kloak 😊
- Opsamler spild af koncentreret middel 😊
- Holder sikker afstand til brønde og borer ved påfyldning, sprøjtning og rengøring 😊
- Har aldrig en vandslange med direkte forbindelse til vandforsyning nede i sprøjtebeholderen under påfyldning af vand 😊